

Borsod-Abauj-Zemplén megyei Természetvédelmi Egyesület

Herman Ottó Barlangkutató Szakosztály

1983. évi kutatási jelentése

I. Adatok rendszerezése, tudományos kutatás

A csoport 25 évi dokumentum anyagának tárolását már az előző évben ideiglenesen, de biztonságos helyen megoldottuk. Az anyagot számtalan társadalmi munkaórában sikerült rendezni tervünknek megfelelően. A korábbi években eltűnt anyagok egy részét sikerült felkutatnunk és velük a dokumentációt kiegészítenünk. E munka alapként szolgál a csoportunk multjának összefoglalásához és a kutatási objektumaink tudományos feldolgozásának megkezdéséhez.

2. Feltáró tevékenység

- 2.1. Jávor I. barlang: 3 esetben összesen 9 fővel történt leszállás új barlangi járatszakaszok, a Bolhási víznyelőbarlanggal való összekötés keresése céljából. A kutató turák során 2 kürtőt, 15 és 20 m magasságig másztunk ki klasszikus alpin technikával. Mindkét kürtő járhatatlanul elszűkült. A kutatás folytatását, további kürtők, oldaljáratok kimászását, kisebb szűkületek kivését a következő években is tervezzük. Anyagi helyzetünk függvényében a lezárását is.
- 2.2. Jávor II. barlang: Ácsolatjavítási tervünkről letettünk, helyette avbarlang bejáratának végleges biztosítására és lezárására kezdtük el a tervváltozatok kidolgozását. E munka az év során még nem fejeződött be, áthúzódott a 84-es évre.
- 2.3. Jávor IV. barlang: A víznyelő barlang bontását elkezdtük. 1,5 m-t haladtunk lefelé kő és agyag kézi erővel történő kitermelésével. A depóniát a vízfolyás szélén helyeztük el és a kis mélység miatt nem ácsoltunk.

A tavaszi hóolvadás az agyagos törmelék-
ket visszahordta, munkánkat elmosta.
Ideiglenes faácsolat mellett a bontás
folytatását tervezzük.

2.4. Szeleta viznyelőbarlang:

A 83-as évben anyagi keretünk a barlang
belétrázására nem volt. A lezárási ter-
vet elkészítettük, mely pénz hiányában
szintén nem valósulhatott meg.
A szifonok vízszintjeinek mérésére, át-
jutási lehetőségek vizsgálatára és a bar-
lang bemutatására az év során több al-
kalommal történt kutató túra.
Az anyagi alapok megteremtésével ter-
vünket 1984-85-ben szeretnénk megvalósi-
tani.

2.5. Lyukas-kecske barlang:I:

16 alkalommal, összesen 76 fő/nap végez-
tünk feltáró munkát, melynek során a
barlangot 12 m mélységig tártuk fel. A
kitermelt törmelék mennyisége kb:20 m³-
re tehető, amelyet a felszínen meddőhá-
nyon helyeztünk el. A bontás kézi csőr-
lével, nagyméretű bontóedények alkalma-
zásával végeztük.

2.6. Lyukas-kecske barlang II.:

Az előző barlangtól 10 m távolságban
2 m-rel magasabban nyílik. Bontását 83-
ban is folytattuk. 2 alkalommal, össze-
sen 15 fővel, kézi erővel, 1,5 m³ kőzet-
törmelék eltávolításával 2 m-el mélyi-
tettük a végpontot. A két barlangi bejá-
rati szakasz végpontjai 6 m-re vannak
egymástól. Köztük áthallást tapasztal-
tunk a kőzetretegen keresztül. További
feltárást tervezünk a két barlangi sza-
kasz végpontján.

2.7. Kőlyuk-Galya barlang:

Feltárására 3 napos földtalatti tábort
szerveztünk, 9, 7, 7, összesen 23 fő/
nap részvételével.

- a. A barlangot alkalmassá tettük a táboro-
zásra. A tábor ideje alatt a nagy te-
remben a depóniát megigazitottuk és
mellette 9 fő számára bivak helyet ala-
kitottunk ki.
- b. A barlang bontását a végponton, törme-

léklejtő alján végeztük. Nagy mennyiségű törmelék eltávolításával növelve ezzel a teremben deponált kőmennyiséget. Ácsolat átépítés közben a törmeléklet megcsuszott, maga alá temetve ezzel, a feltárt 5 m-es járatszakaszt és a kis barlangi terem bejáratát. Az 1982-ben felfedezett kis terem tetjét a kb. 200 t-ás törmelékmező kötőbjei alkotják. A végpont felé történő feltárásakor az egész mennyiséget motoros csőrölővel a 10 m-es aknán keresztül kellelt eltávolítani. Ehhez jelenleg nem áll rendelkezésre felszerelés, így a barlang feltárását felfüggesztettük.

2.8. Extramos-Bódvarákói barlang:

Extramos hegy oldalában, közel a bánya határhoz, VMTE kutatóháza fölötti barlangra szakosztályunk csak az év végén kapta meg a kutatási engedélyt. Az év elején végzett próbabontáson kívül így más érdemlegeset már a 83-as évben nem tudtunk végezni. A feltáró munkát 1984-ben 1 hetes táborban kívánjuk folytatni.

3. Térképező tevékenység

A barlangi mérésekhez szükséges műszerdobozt készítettünk, így a térképező munka személyi igénye csökkent, a hatékonyság nőtt. A szakosztályon belül alakuló térképező csoport szerény tudása mellett a betervezett feladatok jó részét sikeresen megoldotta.

Elkészült: Borókás VII. Kiskutlára barlang,
Lyukas-kecske barlang,
Dorongósi víznyelő barlang térképe.

Befejezés előtt áll: Szeleta víznyelőbarlang Ny-i ágának felmérése.
Kőlyuk-Galya barlang térképezése.
Mexikó barlang térképi kiegészítése.

Folyamatos munkát jelent: Bolhási víznyelőbarlang feltérképezése.

Vázlat készült: Extramos-Bódvarákói barlangokról és a Herman Ottó barlangokról.

Az elkészült térképek a szakosztály dokumentációjának részét képezik. Közlésükre még nem került sor.

4. Fotódokumentáció

A Szakosztály életének bemutatására, kutatási tevékenységünk

dokumentálására az év során fotók, diasorozatok készültek. E munkát a fotós szakosztály közreműködésével végeztük. A fotódokumentáció rendezésével szakosztályunk még el van maradva. Ennek pótlása a következő évek fontos feladata lesz.

5. Szakosztály-tevékenység

1983. május 1-én fenntartó szervünk megváltozott. A Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Természetvédelmi Egyesület vette át a csoportot, ahol megerősödve szakosztállyá szerveződöttünk. Létszámunk stabilizálódott. 28 fő igazolt tagunk közül 10-15 fő hétről-hétre rendszeresen részt vett a szakosztály munkájában.

Az Ady Endre Művelődési Ház átadása után az egyesületen keresztül régi kapcsolatainkat újra felvettük, így 3 év után újból itt kaptunk lehetőséget a szakosztály gyűléseinek lebonyolítására.

Minden héten szerdán 18 h-tól 20 h-ig tartottunk gyűléseket, amelyeken az elmúlt hétféle és a tervezett hétféle kutatás kapcsán felmerült témákat beszéltük meg.

Minden hétféle csoporttevékenységgel zajlott, melynek barlangkutató jellegéről az előző pontokban már részben beszámoltunk. Hétköznapjaink többsége a szervezési kérdésekkel, nyáron a táborok megszervezésével, lebonyolításával és a táborokon való részvétellel teltek el.

Az 1983-as évben 2 tábort szerveztünk.

1, Tavaszi 3 napos Kőlyuk-Gyalya kutatótábort
(Lásd: 2., 6./.

2, Mészáros-Lantos Emléktáborozást és koszoruzást szerveztünk elhunyt barlangkutató társaink emlékére. A tábor célja a kutatócsoportok baráti kapcsolatainak kiépítése, erősítése, a szakosztályi munkánk bemutatása, tapasztalatcsere.

A táborban a 13 fős szakosztályi jelenlétünkön kívül 24 vendég, a Denevér és a Marcel Loubens Barlangkutató Egyesület tagjai vettek részt. Részükre a hagyományoknak megfelelően a környező barlangokban vezettünk turát.

Igy a Borókás I. barlangba 1 alkalommal, 2 fővel,
Borókás II. barlangba 1 alkalommal, 3 fővel,
Jávor I. barlangba 1 alkalommal, 4 fővel,
Bolhási viznyelőbarlangba 4 alkalommal, összesen 31 fővel.

Április 30-án hangulatos tábortűz mellett bucsúztunk. Május 1-én 11 h-kor Mészáros-Lantos Emlékbarlangnál

koszoruzási ünnepséget tartottunk, melyen a közel 100 fő megjelent kutató, turista és az elhunytak hozzátartozói helyezték el az emlékezés virágait, az emlékbeszéd és a himnuszok elhangzása után.

Összefoglalva: E hagyományos táborunk célját elérte, az MKBT Északmagyarországi Területi Szervezetben dolgozó, megjelent csoportok jól érzeték magukat.

Az 1983-as évben 2 táborban vettünk részt,

- a BMTE, Herman Ottó Múzeum, stb. szervezésében Arkán rendezett augusztusi régészeti táborban.
/Az itt végzett munkánkat az erről készült jelentés tartalmazza./
- Majális-parkban, ősszel a Sz.Sz. megyei Nyílt Barlangi Napok-on. Ahol a rendező baráti HBJSE Denevér barlangkutató csoport munkáját segítve barlangi turákat vezettünk. /Bolhás, Herman Ottó Barlang/ Este Bolhási viznyelőbarlangról vetített képes előadást tartottunk.

Barlangkutató népszerűsítő előadást tartottunk a MÁV Miskolci Üzemigazgatóság KISZ-klubjában, a KISZ fiatalok számára "Barlangkutató" címen és diákat vetítettünk az általunk kutatott barlangok megkapó szépségéről.

Az előadást követő héten a szakosztály 4 tagjának vezetésével 7 vállalkozó szellemű KISZ fiatal a Kis-Fensik barlangjaival /Kőlyuk I., II. barlang, Kecskelyuk barlang/ ismerkedett.

Kutató és a barlangi kutatást népszerűsítő tevékenységben a 10-15 fős aktív létszámú kutatógárdánk összesen 208 fő/nap, 1260 társadalmi munkaórán vett részt. /Nem számolva bele az Arkai 1 hónapos összesen kb. 150 fő/nap, 1000 h-ás társadalmi munkánkat./

Csoporttevékenységünk azonban nem csak ebben nyilvánult meg. Barlangi és felszíni turákban vettünk részt. Sok ezek közül saját szervezésű volt.

Barlangi turák: - A Herman Ottó barlangba több alkalommal /akusztikai méréseket végezve, bontási lehetőségeket vizsgálva/
é A Létrástetői barlangba 4 fővel a barlangot kezelő egyesület engedélyével.

Felszíni turák: é Bükkszentkereszti szánkótúra
- 30 km-es csucstúra /Olimpiai 5 próba/
Ezen 3 fő vett részt és teljesítette a távot 6 h alatt.
- Perkupán anhidrit bánya látogatás és Rakacán a tározóban fürdés.
- Szilveszteri csucstúra /Kis-Fensik/
- Pingyomi bucsuztató túra 10 fő részvételével.

6. Publikációk

A csoport munkájának immár szakosztály szintű bemutatása publikációk formájában 83-as év második felében elmaradt. A BMTE természetvédelmi pályázatára a szakosztályi pályamunka nem készült el idejében. Egyénileg 1 tagunk nevezett és 2. helyezést ért el.

Miskolc, 1984. január 19.

Hernádi Béla
Hernádi Béla
csop.vez.